

**Stichting Opleidings- en ontwikkelingsfonds voor de
Elektrotechnische Detailhandel**

JAARVERSLAG 2016

OFED

Opleiding- en ontwikkelingsfonds voor de Elektrotechnische Detailhandel

Bezoekadres: Korenmolenlaan 4, 3447 GG Woerden

Postbus 416, 3440 AK Woerden

Telefoon: 0348-437375

Website: ofed.nl

Voor alle vragen over de OFED-kennisbank

Telefoonnummer: 0348-437326

Mail: e.tak@ofed.nl

KvK-nummer: 41158523

OFE Detailhandel (OFED)

OFED is het opleidings- en ontwikkelingsfonds voor de elektrotechnische detailhandel. OFED is opgericht door sociale partners in de bedrijfstak. Dat zijn aan werkgeverszijde Uneto-VNI en aan werknemerszijde FNV en CNV Vakmensen. De oprichting vloeit voort uit het sociaal overleg tussen werknemers- en werkgeversorganisaties. Daarom is het bestaan van OFED vastgelegd in de cao voor de elektrotechnische detailhandel.

OFED is actief in een bedrijfstak van ruim 25.000 werknemers. Zij zijn werkzaam in ruim 1.500 bedrijven.

Statutaire doelstellingen

In de statuten van de Stichting OFED zijn de volgende doelstellingen benoemd:

- a. Het verrichten van scholingsactiviteiten en ontwikkelingswerk ten behoeve van de werknemers en werkgevers ten einde de employability van werknemers te verbeteren.
- b. Het bevorderen en stimuleren van de opleiding ten behoeve van de elektrotechniek.
- c. Bevorderen van bij-, her-, na- en omscholing van werkgevers en werknemers die in de bedrijfstak werkzaam zijn.
- d. Het verzorgen van werkgelegenheidstrajecten voor gehandicapten en werklozen door middel van het aanbieden van vakopleidingen ter vervulling van vacatures in de elektrotechniek.
- f. Onderzoek naar het belang van (nieuwe) technologische ontwikkelingen op het vakgebied.
- g. Het verrichten van en informeren over het ontwikkelen van beleid op bedrijfs- en sectorniveau in de elektrotechniek.
- h. De inzet van adviseurs die voorlichting kunnen verstrekken op het gebied van scholing, vorming, arbeidsmarktbeleid aan ondernemingen in de elektrotechniek.

cao Opleiding en Ontwikkeling Elektrotechnische Detailhandel

De statutaire doelstellingen van OFED zijn vastgelegd in de cao voor het Opleidings- en ontwikkelingsfonds voor de Elektrotechnische Detailhandel. Deze cao is algemeen verbindend verklaard (avv) voor de periode van 1 januari 2015 tot en met 1 juli 2017. Dit is gepubliceerd in de Staatscourant op 7 januari 2016 (nr.727, UAW nr.11712).

In deze cao is geregeld dat ieder bedrijf dat valt onder de werkingssfeer van de cao een bijdrage betaalt om de activiteiten van OFED mogelijk te maken. Het bestuur van OFED heeft de bijdrage voor 2016 vastgesteld op 0,4% van de loonsom. Dit besluit is gepubliceerd op de website www.ofed.nl.

Bestuur

OFED heeft de rechtsvorm van een stichting en wordt bestuurd door een bestuur dat bestaat uit vertegenwoordigers van de werknemers- en werkgeversorganisatie in de bedrijfstak.

Bestuurssamenstelling per 31-12-2016

• De heer R.W. Bernsen (voorzitter)	Uneto-VNI
• De heer M. den Heijer	CNV Vakmensen
• De heer A.P.J.M. van Hooff	Uneto-VNI
• De heer P.M.L.W. Lamers	FNV
• De heer N. Meijer	FNV
• De heer J.W.A. Post (penningmeester)	Uneto-VNI

De uitvoering van het OFED beleid is uitbesteed aan de Stichting OTIB. De Stichting OFED heeft geen eigen personeel in dienst.

Missie OFED

OFED geeft vorm en inhoud aan de ambitie van sociale partners om werkgevers en werknemers te ondersteunen in de ontwikkeling van hun vakmanschap en een bijdrage te leveren aan een gezonde arbeidsmarkt van de elektrotechnische detailhandel.

OFED maakt zich sterk voor goed vakmanschap in de elektrotechnische detailhandel en ondersteunt werkgevers en werknemers om vooruit te kijken, talenten te benutten en vooruit te komen, met het oog op veranderingen in de toekomst.

Beleid 2016

OFED heeft zich ten doel gesteld om werkgevers en werknemers in de sector een online innovatief leerplatform te bieden met kennis, vaardigheden en inspiratie waarmee de werknemer zich blijvend kan ontwikkelen.

In 2016 heeft OFED haar volledige leeraanbod via de OFED Kennisbank ontsloten voor werkgevers en (potentiele) werknemers. Het online leeraanbod bestaat uit verschillende kennis- en vaardigheidsmodules. Met het leeraanbod wil OFED de ontwikkelingen in de sector en het vakgebied bijhouden. Hiermee heeft OFED sinds 2012 een transitie ondergaan van een fonds dat fysieke cursussen en trainingen subsidieert naar een fonds dat kennis en vaardigheden zoveel mogelijk via een online leer platform aanbiedt.

De ontwikkelingen in de detailhandel gaan snel. De arbeidsmarkt van de elektrotechnische detailhandel laat zien dat de werkgelegenheid in de fysieke winkels kwetsbaar is en dat de sector te maken heeft met nieuwe opkomende bedrijven die zich met name richten op de verkoop via webwinkels en de reparatie van consumentenelektronica. De sector wordt gekenmerkt door een lage gemiddelde leeftijd van werknemers en de relatief korte verblijfsduur in de sector.

Daarnaast komen er veel ontwikkelingen op de sector af. Consumentengedrag verandert en de innovatiesnelheid is enorm toegenomen. Dit heeft grote gevolgen voor de winkels, ondernemers en de werknemers in de sector. Met de OFED Kennisbank als innovatief online leerplatform wil OFE Detailhandel ondernemers en (aankomende) werknemers de mogelijkheid bieden zich te blijven ontwikkelen en onderscheiden.

OFED is een relatief klein opleidings- en ontwikkelingsfonds met beperkte middelen. Om die reden moet het fonds duidelijke keuzes maken in wat zij wel en niet kan oppakken en uitvoeren.

Het bestuur heeft in 2016 de volgende ambitie tot 2020 uitgesproken:

- Het is de ambitie van OFED om 100% van de werknemers in de sector te bereiken met de online Kennisbank. Dit betekent dat het aanbod zich moet richten op alle doelgroepen, waaronder de verkoper, de online verkoper, bezorger, monteur en leidinggevenden en zowel nieuwe instroom als bestaande vakkrachten moet stimuleren zich blijvend te ontwikkelen.
- Voor de ontwikkeling van werknemers gaat OFED uit van de kracht van blended learning, waarbij het fonds zoveel mogelijk het e-learning deel voor haar rekening wil nemen gericht op basiskennis en –vaardigheden.
- Het fonds voelt grote verwantschap met de detailhandel en ervaart steeds meer verwevenheid met de technische installatie. OFED wil meer samenwerken en leren van en met elkaar. Ook wil OFED daar waar wenselijk en mogelijk in gezamenlijkheid met andere fondsen nieuw leeraanbod ontwikkelen en/of de Kennisbank als online leerplatform verder door ontwikkelen.

- Focus ligt op het versterken en ondersteunen van de werknemers en werkgevers die willen investeren in de ontwikkeling van mensen.
- OFED voert daarnaast geen actief arbeidsmarktbeleid.
- OFED wil voor 80% een digitaal en interactief fonds zijn. OFED kiest er voor om een klein deel van het budget te reserveren voor fysieke bijeenkomsten, zoals de Innovatieavonden. Het aantal fysieke bijeenkomsten zal derhalve beperkt zijn.

Realisatie activiteiten 2016

Gezien de beperkte financiële middelen en de onzekere toekomst van het fonds is de actualisatie en doorontwikkeling van de OFED Kennisbank in 2015 en 2016 echter achtergebleven bij de ambitie om een flinke stap vooruit te zetten in het doorontwikkelen van de OFED Kennisbank als online platform. De focus in 2016 lag vooral op het inlopen van de achterstand in de content van de Kennisbank en herwinnen van het vertrouwen van de gebruiker.

Hieronder een overzicht van de gerealiseerde activiteiten en resultaten in 2016.

Website en nieuwsbrief

Ook in 2016 is de website op regelmatige basis geactualiseerd met nieuwsberichten en nieuwe content en heeft OFED maandelijks een nieuwsbrief verstuurd naar alle geregistreerde lezers van de nieuwsbrief. Aan het einde van 2016 is ook de structuur van de website van het fonds www.OFED.nl aangepast, waardoor de website beter toegankelijk is geworden.

In de nieuwsbrief van OFED staan gemiddeld vijf nieuws-items. Onderwerpen in de nieuwsbrief zijn: nieuwe content in de Kennisbank, arbeidsmarktinformatie promotieacties, Innovatieavonden en ander nieuws door en voor de sector. In 2016 ging de nieuwsbrief per email uit naar 3.944 (3.000 in 2015) geregistreerde gebruikers van de Kennisbank.

Bezoekers website						
Jaar	aantal bezoekers	unieke bezoekers	pagina's gem.	gem. tijd	nieuwe bezoekers	bounce%
2012	3.738	2.589	4,55	03:37	58%	44%
2013	7.446	4.989	4,64	04:04	54%	47%
2014	10.496	6.539	3,58	03:00	55%	51%
2015	9.079	5.838	3,06	02:25	66%	55%
2016	7.500	5.046	3,25	02:43	62%	55%

De meest bezochte pagina's na de homepage in 2016 waren *Nieuws* en *Scholing en ontwikkeling*. De meeste gebruikers vonden OFED direct (4.701x) of via de zoekmachine google (3.596x).

OFED Kennisbank

OFED heeft de ambitie om als relatief klein fonds zoveel mogelijk werkgevers en werknemers in de branche te ondersteunen op het terrein van het ontwikkelen van vakmanschap. De belangrijkste stap die daarin is gezet is het ontwikkelen van een volledig nieuwe online Kennisbank waarmee (aankomend) werknemers in de sector online kunnen leren en zich verder kunnen ontwikkelen.

In deze Kennisbank is actuele productinformatie over het assortiment van de elektrotechnische detailhandel te vinden, informatie over de nieuwste producten, de werking van producten en de achterliggende techniek. Ook zijn verkooptips per productgroep opgenomen die verkopers helpen om de producten als professional te verkopen. De Kennisbank kan gebruikt worden: als lesmateriaal, om kennis op te frissen of als naslagwerk. Via de toetsmodule is het mogelijk om de kennis over het assortiment en de techniek zelf te toetsen. Na het behalen van een toets ontvangt de werknemer een certificaat.

In 2016 lag de prioriteit bij het actualiseren van de content en toetsvragen en het ontwikkelen van nieuwe modules. In 2016 zijn de volgende modules nieuw toegevoegd:

Products

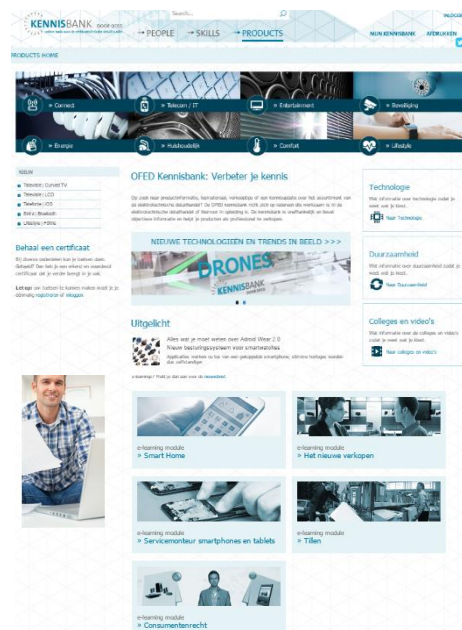
- Module Connect
- Module Beveiliging
- Module Energie
- 10 Productvideo's IFA 2016
- DAB+

Skills:

- Module Smart Home (basis en voor gevorderden)
- Actualisatie module Het Nieuwe Verkopen

People:

- Toevoegen achtergrondinformatie over diverse thema's
- Vernieuwen toetsvragen

Het aantal bezoekers van de Kennisbank is in 2016, ten opzichte van het jaar daarvoor, verder gedaald. Dit komt naar verwachting doordat OFED met de Kennisbank in 2016 niet de slag heeft kunnen maken naar vernieuwing van het platform zelf.

Bezoekersstatistieken Kennisbank 2016

Jaar	Aantal bezoekers	Unieke bezoekers	Pagina's gem.	Gem. tijd	Nieuwe bezoekers ¹
2012	8.982	6.614	10,80	08:54	69%
2013	32.024	23.012	8,46	05:51	67%
2014	48.457	36.246	5,07	05:02	71%
2015	37.951	28.055	8,14	05:02	70%
2016	33.328	25.155	4,24	03:45	74%

De meeste bezoekers van de OFED Kennisbank komen via Google binnen (23.018), direct binnen (8.308) of via OFED.NL binnen (4.367).

Om gebruik te kunnen maken van de toetsmodule in de Kennisbank, moeten bezoekers zich registreren. Het aantal registraties is in 2016 toegenomen. In 2016 telde de Kennisbank in totaal 10.107 geregistreerde gebruikers, waarvan circa een kwart ook actief in deze periode de Kennisbank heeft (2.766 deelnemers) gebruikt. 26% van de actieve gebruikers waren bestaande accounts. Circa driekwart betrof nieuwe accounts (accounts aangemaakt in 2016).

Registraties Kennisbank

Jaar	Aantal registraties totaal
2012	1.023
2013	4.707
2014	6.098
2015	8.339
2016	10.107

Registraties naar soort

Bedrijfsaansluitingen	6062
Individuele registraties	3.934 waarvan 1.164 leerlingen/docenten
Onderwijsinstelling	111

Toetsen

In 2016 zijn 2.892 toetsen in de Kennisbank gemaakt. Dat waren er beduidend minder dan in 2015 toen er 4.985 toetsen zijn gemaakt. De reden hiervan kan zijn dat de Kennisbank aan gebruik inboet vanwege het achterblijven van de doorontwikkeling van het platform. Uit een gesprek met de leden van de klankbordgroep blijkt dat de Kennisbank wordt ingehaald door nieuwe platformen die op de markt zijn verschenen zoals de app Elaunch Academy, waarmee in de meeste winkels mee wordt gewerkt. Het gebruik van deze app is

¹ Nieuwe bezoekers = bezoekers die de website voor het eerst hebben bezocht..

gemakkelijker, sneller en innovatiever dan de Kennisbank en sluit beter aan bij de leerstijl van (jonge) verkopers.

In 2016 zijn binnen de Kennisbank Products de meeste toetsen gemaakt in de module Duurzaamheid, DAB+ en Geluid.

Productgroep	Toets	Aantal toetsen	Slagings%	Gemiddelde duur
Connect	Netwerken	88	86%	6 min
Telecom/IT	PC	95	77%	8 min
	Telecom	88	46%	8 min
Entertainment	Geluid	107	51%	9 min
	Beeld	97	66%	8 min
	Multimedia/spel	91	77%	8 min
	Camera's	72	70%	9 min
Beveiliging	Beveiliging	4	75%	7 min
Energie	-	-	-	-
Huishoudelijk	Groot huishoud.	76	60%	11 min
	Klein huishoud.	70	47%	9 min
Comfort	Verlichting	90	57%	9 min
Lifestyle	Personal care	58	60%	8 min
Overig	Duurzaamheid	118	75%	9 min
	DAB+	105	93%	3 min

Binnen de Kennisbank Skills zijn verreweg de meeste toetsen gemaakt in de module Consumentenrecht.

Skillsmodule	Toets	Aantal toetsen	Slaging%	Gemiddelde duur
Consumentenrecht		1.083	90%	5 min
Tillen		220	83%	8 min
HNV	Basis	105	90%	19 min
	Specialist	90	99%	16 min
	Strategisch	84	98%	17 min
Service monteur		34	94%	6 min
Smart Home	Adviseur	54	89%	5 min
	Specialist	17	79%	7 min

Kennisbank klanttevredenheidsenquête

In 2016 is er geen klanttevredenheidsmonitor onder de gebruikers van de Kennisbank uitgezet. Vanwege de decemberdrukte in de bedrijven is besloten deze te verplaatsen naar begin 2017.

Arbeidsmarktonderzoek

In 2016 heeft OFED een analyse gemaakt van een aantal kengetallen van de bestanden van TKP. De kengetallen van bedrijvigheid, werkgelegenheid en werknemerskenmerken zijn in kaart gebracht. Naast een analyse van de TKP bestanden hebben aanvullend ook telefonische interviews plaatsgevonden met de bedrijven om meer inzicht te krijgen in een

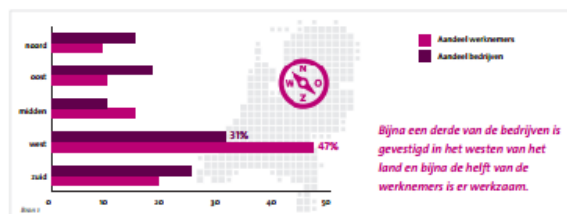
aantal werknemerskenmerken. Van de analyse en de interviews is een factsheet ontwikkeld. Deze is via de website van OFED beschikbaar gesteld.

Arbeidsmarkt elektrotechnische detailhandel 2016

Hoe ziet de arbeidsmarkt van de elektrotechnische detailhandel (ETD) eruit? En wat betekent dat voor bedrijven en voor hun (aankomende) werknemers? Voor de branche belangrijke vragen, want de antwoorden geven richting aan toekomstige activiteiten.

Bedrijven

De ETD wordt gekenmerkt door een groot aandeel van kleine bedrijven. Ruim 2500 bedrijven hebben geen pensioenverzekerde werknemers in loondienst. Van de overige 1560 bedrijven met personeel heeft ruim een derde 1 of 2 werknemers in dienst. In totaal werken bij deze bedrijven 23.558 werknemers die pensioenverzekerd zijn.

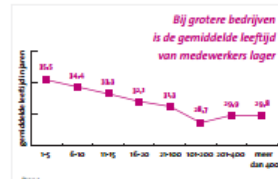
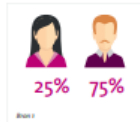
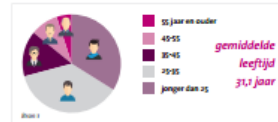
Bron: Pensioenverzekerde TNO-Dato-bedrijven in de ETD met pensioenverzekerde werknemers in loondienst
Bron: 2-werkgeversenquête april 2016 (31 grote winkelketen/koopcombinaties met 214 winkels en 3822 werknemers (42,8%))

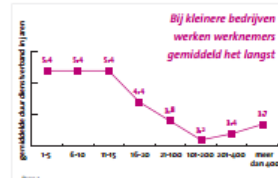
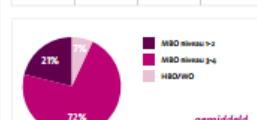
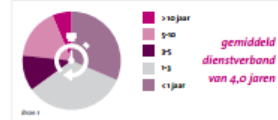
Werknemers

Bijna driekwart van de werknemers in de ETD is man. De gemiddelde leeftijd van werknemers in de ETD is 31,7 jaar. Minder dan 30% is ouder dan 35 jaar.

Werknemers hebben gemiddeld een dienstverband van 4,0 jaren. Bijna een derde is korter dan een jaar werkzaam in het bedrijf. Een derde heeft een dienstverband tussen de een en drie jaren. Het overige derde deel is langer dan drie jaar werkzaam in het bedrijf.

Verreweg de meeste werknemers bij grote werkgevers zijn werkzaam in de fysieke winkel. Slechts 2% van de huidige werknemers in deze bedrijven werkt uitsluitend voor de webwinkel. De grote verschuiving van winkelverkoop naar online verkoop is hiertoe nog maar heel beperkt zichtbaar.

Het gemiddelde opleidingsniveau van de verkopers in de fysieke winkels van de grote bedrijven is MBO 3-4. Bij de logistieke afdeling ligt het gemiddelde niveau lager. De grote bedrijven geven aan dat het moeilijk is om kwalitatief goede nieuwe werknemers te vinden. Dit geldt vooral voor e-commerce functies en technische installatiefuncties. In de winkel neemt het belang van klantgerichtheid en veranderingsbereidheid van werknemers toe. De functie van de winkel en de rol van verkoper is snel aan het veranderen.

Bron: Pensioenverzekerde TNO-Dato-bedrijven in de ETD met pensioenverzekerde werknemers in loondienst
Bron: 2-werkgeversenquête april 2016 (31 grote winkelketen/koopcombinaties met 214 winkels en 3822 werknemers (42,8%))

Innovatiebijeenkomsten

In april vond in Hoofddorp, Zwolle en Breda 'De Avond van de Verleiding' plaats. Tijdens deze enerverende avonden leerde het improvisatie cabaretduo MiER op interactieve wijze de aanwezigen hoe zij klanten kunnen verleiden tot aankopen. Ze gebruikten daarvoor een speciaal op maat gemaakt programma. Geen saaie lezingen en presentaties, maar humor, muziek en interactie. Deze verfrissende mix bleek aan te slaan. De zalen waren vol en de deelnemers enthousiast: "Volgend jaar weer!". In totaal hebben 415 werknemers uit de sector de avonden bezocht.

Van de avonden van de verleiding is een videoverslag gemaakt. Dit verslag is op de website van OFED, de nieuwsbrief en het YouTube kanaal van OFED gedeeld.

Klankbordgroep

De klankbordgroep van OFED bestaat uit een aantal opleidingsverantwoordelijken van verschillende bedrijven in de sector. Dit zijn zowel de opleidingsmanagers van een aantal groot winkelbedrijven als van verschillende inkoopcombinaties. In 2016 is de klankbordgroep twee keer bij elkaar geweest, waarvan eenmaal in een gecombineerde sessie met het bestuur. Daarnaast is een rondje langs de velden gemaakt. De leden van de klankbordgroep zijn door OFED bezocht. De knelpunten en wensen ten aanzien van scholing en ontwikkeling van werknemers van deze bedrijven stonden in de gesprekken centraal. Deze brainstorm is mede input geweest voor het activiteitenplan 2016.

Financiële beschouwingen 2016

Resultaat 2016

De premie-inkomsten van OFED zijn onverwacht hoger dan in het jaar ervoor: € 1.426.435 in 2016 ten opzichte van € 651.761 in 2015. Dit is een stijging van 119% ten opzichte van 2015. Deze stijging wordt veroorzaakt ten eerste door een groei van het aantal deelnemende bedrijven (door een actiever signaleringsbeleid van TKP, de organisatie waar de premie-inning is uitbesteed). Ten tweede gold voor het 2^e halfjaar een premieverhoging van 0,35% naar 0,40%.

Het resultaat voor bestemming 2016 bedraagt € 433.709 (2015: € 43.728).

Op basis van de financiële positie, zoals blijkt uit de balans, is OFED in staat aan haar verplichtingen te voldoen.

Continuïteit van de stichting door het ontbreken van een arbeidsvoorwaarden-cao

De inkomsten van OFED zijn gebaseerd op de premie zoals deze in de cao is vastgelegd. Het tijdelijk ontbreken van cao-afspraken kan leiden tot een continuïteitsvraagstuk. Het bestuur heeft hiertoe een zogenaamde bestemmingsreserve aangelegd, die bedoeld is om een premie loze periode te kunnen overbruggen. Eind 2013 is met de fiscus een vaststellingsovereenkomst gesloten waarbij het OFE Detailhandel is toegestaan een onbelast vrij besteedbaar eigen vermogen te hebben tot een maximum van € 700.000. Bij overschrijding ontstaat belastingplicht. De definitie van eigen vermogen laat ruimte voor apart geormerkte middelen.

Vooruitblik 2017

OFED verwacht in 2017 € 1.250.000 aan premie-inkomsten, wat volledig aan activiteiten zal worden besteed. Sociale partners zijn overeengekomen dat in 2017 premie wordt geheven ter hoogte van 0,4% van de loonsom voor het eerste halfjaar en 0,35% voor het tweede halfjaar.

Namens het bestuur van OFED

De heer R.W. Bernsen (voorzitter)